

در گفت‌وگو با شه‌ریار حیدری، عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس آخرین وضعیت برجام تشریح شد

تکاپوی اروپایی‌ها برای آغاز مذاکرات

امیرعبداللهیان تمایل داشت از چهره‌های توانمندی مانند عراقچی استفاده شود، اما لابی‌هایی در دولت نگذاشتند

معصومه معظمی: اگرچه مذاکرات احیای برجام و رفع تحریم‌ها در دولت روحانی پیشرفت درخور توجهی داشت و حتی گفته شد در اسفند ۹۹ کار تمام شده بود، اما در نهایت موضع اصولگرایان اجازه نداد تا قبل از انتخابات ریاست‌جمهوری، خبری از رفع تحریم‌ها شود و مردم تاوان تأخیر در رفع تحریم‌ها و احیای برجام را با سخت‌تر شدن وضعیت اقتصادی خود پرداختند. پس از آن با تغییر دولت، چند ماهی مذاکرات مسکوت ماند، اما باز هم طرف‌های برجامی جلسات را از سر گرفتند که این بار هم نتیجه‌ای در بر نداشت. شرایط سخت‌تر شد و هر یک از طرفین سعی بر گرفتن امتیاز بیشتری داشتند؛ ولی با گذشت ۱۸ ماه مذاکره، همچنان در بر همان پاشنه می‌چرخد و با وجود مسکوت‌ماندن چندماهه مذاکرات هیچ‌یک از طرفین تمایل جدی به ازسرگیری مذاکرات با شرایط قبل ندارند. البته شه‌ریار حیدری، عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس یازدهم، به «شرق» گفت که آمریکا به‌تازگی به ایران برای مذاکرات دوجانبه و مستقیم پیام داده، اما ایران بنا بر مصالح این درخواست را نپذیرفته است. وال‌استریت ژورنال هم با ابراز نگرانی از سرنوشت برجام، روز گذشته در گزارشی اعلام کرده است «کشورهای اروپایی که از پیشرفت ایران در غنی‌سازی اورانیوم در سطوح بالا نگران شده‌اند، دولت بایدن را برای احیای مسیر دیپلماتیک با تهران تحت فشار قرار می‌دهند که امیدوارند به جلوگیری از مشکلات بیشتر در زمینه رخدادهای هسته‌ای کمک کند». نگرانی دیگر آنها این است که واشنگتن دور جدید مذاکرات را به بعد از انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا موکول کند. بااین‌حال، به گفته مقامات آمریکایی، واشنگتن همچنان طرفدار یک راه‌حل دیپلماتیک برای جالش هسته‌ای است، اما با نزدیک شدن به رقابت‌های ریاست‌جمهوری، دیپلمات‌های اروپایی بر این عقیده‌اند که پس از ماه‌ها بحث، ایالات متحده هیچ ابتکار جدیدی را که بتواند منجر به گفت‌وگو شود، ارائه نداده است؛ اتفاقی که از نظر اروپایی‌های طرف برجام چندان خوشایند نیست و آنها تمایل دارند دور جدید مذاکرات هرچه سریع‌تر برگزار شود تا به خیال خوش‌شان ایران را از گریز هسته‌ای بازدارند. ازاین‌رو به دلیل طولانی‌شدن سکوت برجامی، با شه‌ریار حیدری، نماینده اصلاح‌طلب قصرشیرین و گیلانغرب در مجلس یازدهم که عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی است، درباره سرنوشت برجام گفت‌وگو کردیم که مشروح آن را در ادامه می‌خوانید.

◆ مذاکرات برجامی توقف طولانی داشته است. درباره آخرین وضعیت برجام توضیح بدهید.

در آخرین پیام‌هایی که جدیدا وزارت خارجه جمهوری اسلامی ایران درباره برجام از کشورهای اروپایی طرف قرارداد برجام و همچنین آمریکا دریافت کرده، آنها تمایل دارند مذاکرات برجامی دوباره احیا شود؛ اما تفاوتی که این مذاکرات نسبت به قبل دارد، این است که آنها به دنبال امتیازگیری بیشتر و اعمال فشار بیشتری بر ایران هستند؛ هرچند تاکنون این فشارها بی نتیجه بوده است. البته آمریکا به دنبال مذاکرات مستقیم و بدون حضور طرف‌های برجامی اروپایی با ایران است که این امر به صلاح کشور نیست؛ چراکه در گذشته آمریکا همواره دشمن درجه‌یک برای ایران تلقی شده و با ما دشمنی کرده است، پس نظام جمهوری اسلامی اعتقادی به مذاکره مستقیم با آمریکا ندارد. مگر اینکه به دلیل رفتارهای متخاصمانه‌ای که در ۴۳ سال گذشته با ملت ایران داشته است، عذرخواهی کند و بعد مستقیم با جمهوری اسلامی ارتباط برقرار کند و بازکردن سفارتخانه این کشور و اقداماتی از این دست بررسی شود. البته پیام‌هایی که برای مذاکرات مستقیم با جمهوری اسلامی می‌فرستند، در تحولات منطقه‌ای بی تأثیر نیست. از طرفی هم اروپایی‌های طرف قرارداد برجام در تلاش‌اند که به‌زودی جلسه برجام را در کشوری ثالث با مقر بین‌المللی برگزار کنند.

◆ قبول دارید که مذاکرات برجامی کشدار و فرسایشی شده است؟
بله، همین‌طور است. دلیل کشدارشدن مذاکرات برجامی هم حواشی بسیار زیاد آن است، یکی از مخالفان جدی برجام رژیم صهیونیستی است که تلاش می‌کند تا هم مذاکرات کشدار و فرسایشی شود، هم امتیازات بیشتری از ایران گرفته شود.

◆ البته برخی تندروهای داخلی هم در این موضوع بی تأثیر نیستند. این حرف را قبول دارم. اگر قصد آسیب‌شناسی برجام را داشته باشیم،

◆ چرا از دیپلمات‌های کارکشته و توانمندی مانندعراقچی که این توانایی را دارند و در دولت قبل نشان دادند که می‌توانند برجام را به نقطه مطلوبی برسانند، استفاده نمی‌شود تا پس از این مانع فرسایشی‌شدن مذاکرات برجامی شویم؟

به اعتقاد من هم باید از توانمندی و تجربه این افراد استفاده شود. حتی از سال ۲۰۱۵ که برجام مستقیم در دستور کار قرار گرفت، باید از تجربه و توانایی همه افرادی که مستقیم و غیرمستقیم دراین‌باره دخیل بودند، استفاده شود. استفاده از تجربه افرادی مثل دکتر ظریف و عراقچی دراین‌باره از اهمیت بالایی برخوردار است. باید از ظرفیت این فرزندان انقلاب که دلسوز نظام و انقلاب و مردم هستند، استفاده کرد. بالاخره مجموعه تلاش‌های آقای ظریف مورد تأیید نظام و در چارچوب نظام بوده است. اما متأسفانه وقتی دولت عوض می‌شود، ما تنها کشوری هستیم که همه تجربیات مدیران ارشد را کنار می‌گذاریم. آفت کشور ما همین است که تجربه افراد توانمند با تغییر دولت بیکاره کنار گذاشته می‌شود؛ درحالی‌که دلیلی ندارد کسانی که باتجربه و توانمند هستند، با تغییر دولت کنار گذاشته شوند. ناگفته نماند، آقای امیرعبداللهیان، وزیر خارجه فعلی هم تمایل داشت از این چهره‌های توانمند در تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای استفاده شود، ولی لابی‌ها و رایزنی‌هایی که در دولت شکل گرفت، متأسفانه باعث شد از توانمندی و ظرفیت این افراد توانمند محروم شویم.

◆ در دولت احمدی‌نژاد، سعید جلیلی که مسئول مذاکرات برجامی بود، ظاهراً آن‌طور که باید اراده‌ای بر انجام مذاکرات نداشت و آن‌طور که گفته شده است، درحال حاضر همچنان همان رویکرد در بدنه اجرایی در مسیر مذاکرات حاکم است که جلوی پیشرفت مذاکرات گرفته شده. آیا این گمانه‌زنی‌ها درست است؟

بهرتر است وارد مصادیق و فرد نشومیم؛ اما واقعیت این است که در چند سالی که برجام در دولت آقای خاتمی شروع شده بود تا زمان فعلی دولت آقای رئیسی، نوسانات برجام بر اساس شرایط دولت‌های مختلف بوده است. در هشت سال دولت آقای احمدی‌نژاد برجام نه‌تنها پیشرفتی نداشت، بلکه سپرفت هم داشت. در دولت آقای روحانی شرایط پیشرفت خوبی داشت و در حال به نتیجه رسیدن بود که عمر دولت به سر رسید؛ اما در این دولت به دلیل حواشی‌ای که ایجاد شد، مذاکرات به کندی پیش می‌رود و مسکوت ماند. البته نمی‌توان گفت که تفکر دولت احمدی‌نژاد بر این دولت حاکم است و با هم تفاوت‌هایی دارند؛ اما نمی‌توان منکر این حقیقت شد که مدیران و نیروهای احمدی‌نژاد در سطوح مختلف دولت رخنه کرده‌اند و کسی نمی‌تواند این واقعیت را انکار کند.

◆ آیا در نهایت اراده‌ای برای به نتیجه رساندن برجام وجود دارد؟
حاکمیت یکپارچه اراده دارد که برجام به نتیجه برسد؛ اما آنچه مصلحت نظام و مردم است، باید در مذاکرات برجامی تأمین شود. دولت با محوریت وزیر خارجه و سیاست‌گذاری شورای عالی امنیت ملی پیگیر موضوع است. در نهایت هم تاکتیک دولت‌ها متفاوت، ولی سیاست‌ها مشترک است. تاکتیک دولت‌ها در قبال برجام با یکدیگر فرق دارد. تاکتیک دولت آقای روحانی موفق بود و خوب پیش می‌رفت، اما عمر دولت کفاف نداد. هرچند در دو سالی که از عمر دولت سیزدهم می‌گذرد، متأسفانه برجام پیشرفتی نداشته است و باید همچنان به آینده امیدوار بود.

اخبار برگزیده

مهاجری به رئیسی: هنوز وقتش نرسیده ۲، ۳ برگ از برنامه ۷۰۰۰ صفحه‌ای‌تان را رونمایی کنید؟

محمد مهاجری، فعال سیاسی اصولگرا نوشت: «جناب آقای رئیسی، با سقوط سنگین و مداوم شاخص بورس، روی دولت قبل را سفید کردید. هنوز وقتش نرسیده دو، سه برگ از برنامه هفت هزار صفحه‌ای‌تان را رونمایی کنید و اقتصاددانانی را که گفتید به‌خط کرده‌اید، به کار بگیرید؟ آن کاندیدای پوششی که گفت بورس را سه‌روزه حل می‌کنم و الان معاون شماس،ت، کو؟».

رقابت قالیباف با آقاتهرانی و نادران برای ماندن بر صندلی ریاست

علی علیزاده، عضو فراکسیون انقلاب اسلامی گفت: به نظر می‌رسد کاندیدای اصلی ریاست مجلس در اجلاسبه چهارم آقای قالیباف باشد؛ البته آقایان نادران و آقاتهرانی هم کاندیدای ریاست هستند. برای نایب‌رئییی مجلس غیر از آقای نیکزاد و مصری تعدادی دیگر از نمایندگان فعال هستند که از جمله آن می‌توان به آقای ذوالنوری اشاره کرد. تعداد دیگری از نمایندگان هم برای کاندیداتوری نایب‌رئییی در حال ارزیابی خود هستند و هنوز به تصمیم قطعی نرسیده‌اند. نمایندگان زیادی برای دبیری و کارپردازی هیئت‌رئیسه کاندیدا هستند که احتمالا تعدادی از آنها تا روز رای‌گیری به دلیل فضای انتخابات منصرف شوند. برخی از نمایندگان زن مجلس هم در حال فعالیت هستند که از جمله آن خانم پاشایی است.

جوادی آملی: مسئولان، امنیت اقتصادی مردم را هم تأمین کنند

آیت‌الله‌العظمی جوادی‌آملی در دیدار رئیس جمعیت هلال‌احمر تأکید کرد: بهترین نعمت، نعمت امنیت است. اینکه وقتی حضرت ابراهیم خلیل‌علیه را ساخت، به خدا فرمود خدایا ما کعبه را ساختیم ولی اگر این کعبه شهر آبادی نداشته باشد و امنیت در آن نباشد، سودی نخواهد داشت؛ پس تو این شهر را شهر آباد و امنی قرار بده. به گزارش جماران، آیت‌الله‌العظمی جوادی‌آملی ادامه داد: ما کشوری بزرگ و بزرگ‌زاده بوده‌ایم و وظیفه داریم بزرگوارانه زندگی کنیم؛ بنابراین باید امنیت مردم در همه حوزه‌های اقتصادی، اجتماعی و امنیتی مردم حفظ شود. جوادی‌آملی بیان کرد: اینس افراد که با بذل مال و جان خود سعی می‌کنند امنیت مردم را حفظ کنند، آنها باید مطمئن باشند که هم خدا ناظر اینهاست و هم کار و فعالیت اینها پشتوانه دینی دارد.

ریمونددویل

RAYMOND WEIL
GENEVE

maestro collection

SARMAN Co.

No. 1832, Dr. Shariati St., Next to Pol-E-Roomi, Tehran - Iran